

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΑΨΚΓ'

ΕΚΔΟΤΗΣ Ι. Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΘΗΝΑΙ

Τυπογραφείον «Ἑστία»

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

1923

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΡΩΝ
ΗΓΟΡΑΣΘΗΣ ΤΙΜΗ ~~10 ΔΕΚ. 1968~~

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ

Δ. Αιγινήτης, διευθυντής τοῦ Ἀστεροσκοπείου.—*Αἴγλη Αἰγινήτου*.—*Ἀμίλλας Ἀλεβιζᾶτος*, τέως καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου.—*Κ. Ἀμαντος*, συντάκτης τοῦ Ἱστορ. λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.—*Α. Ἀνδρεάδης*, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου.—*Γερ. Χ. Ἀννινος*.—*Μπάμπης Ἀννινος*.—*Θ. Βελιανίτης*.—*Ι. Κ. Βογιατζίδης*, συντάκτης τοῦ Ἱστορ. λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.—*Δημοσθένης Βουτυρᾶς*.—*Ι. Κ. Γρυσπάρης*.—*Αἰμιλία Στ. Δάφνη*.—*Στέφανος Δάφνης*.—*Γ. Δελῆς*.—*Ι. Δοανίδης*, τέως καθηγητῆς τοῦ Πολυτεχνείου.—*Γεώργιος Δροσίνης*.—*Κ. Γ. Δροσίνης*.—*Δ. Ι. Δρόσος*, γραμματεὺς Πρεσβείας.—*Κ. Ζέγγελης*, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου.—*Δ. Γρ. Καμπούρογλους*.—*Ἄντ. Κεραμόπουλος*, ἔφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων.—*Παντ. Κοντογιάννης*.—*Φ. Κουκουλές*, συντάκτης τοῦ Ἱστορ. λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.—*Στίλπων Κυριακίδης*, διευθυντῆς τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου.—*Π. Λορεντζᾶτος*, διευθυντῆς τοῦ Ἱστορ. λεξικοῦ τῆς Ἑλλην. Γλώσσης.—*Ἐμμ. Σ. Λυκούδης*.—*Μ. Μαλακίσης*.—*Δημ. Σ. Μπαλᾶνος*.—*Στέφ. Ξανθουδίδης*, ἔφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων.—*Δημοσθ. Οἰκονομίδης*, συντάκτης τοῦ Ἱστ. λεξικοῦ τῆς Ἑλλην. Γλώσσης.—*Ἄνθ. Παπαδόπουλος*, συντάκτης τοῦ Ἱστορ. λεξικοῦ τῆς Ἑλλην. Γλώσσης.—*Ἰωάν. Πολέμης*.—*Ἀριστομ. Προβελέγγιος*.—*Ι. Σβορώνος*, διευθυντῆς τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου.—*Σωτ. Σκίπης*.—*Μιχ. Στεφανίδης*, συντάκτης τοῦ Ἱστορ. λεξικοῦ τῆς Ἑλλην. Γλώσσης.—*Γ. Σωτηριάδης*, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου.—*Γ. Σωτηρίου*, ἔφορος τῶν βυζαντινῶν μνημείων.—*Γ. Β. Τσοκόπουλος*.—*Π. Φουρίκης*, συντάκτης τοῦ Ἱστορ. λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.—*Γ. Χατζιδάκις*, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Σ. Βικᾶτος.—*Κ. Δημητριάδης*.—*Α. Δούκας*.—*Π. Ζωγράφος*.—*Ε. Θωμόπουλος*.—*Τ. Δουκίδης*.—*Π. Μαθιόπουλος*.—*Δ. Μπισκίνης*.—*Σ. Παπαπαναγιώτου*.—*Μ. Τόμπρος*.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ
ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΟΙ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

1923

ΕΚΔΟΤΗΣ Ι. Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ, ΑΘΗΝΑΙ

Κατὰ τὸν νόμον 2387 τοῦ 1919 περὶ πνευματικῆς ἰδιοκτησίας ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἢ μετάφρασις τῶν ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος πεζῶν καὶ ἐμμέτρων δημοσιευμάτων καὶ ἡ ἀνατύπωσις τῶν ἐν αὐτῷ πρωτοτύπων εἰκόνων, σχημάτων καὶ κοσμημάτων ἄνευ ἀδείας τοῦ ἐκδότου. Μετὰ παρέλευσιν διετίας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1925, τὰ ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ ἐνυπογράφως δημοσιευόμενα ἐπανέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τῶν συγγραφέων. Αἱ διατάξεις αὗται ἰσχύουσι καὶ διὰ πάσας τὰς ξένας χώρας μεθ' ὧν ἡ Ἑλλὰς συνεβλήθη, κατὰ τὴν διεθνῆ σύμβασιν τῆς Βέρνης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

	Σελίς
<i>Περιεχόμενα</i>	ε'
<i>Χρονικαὶ ἀποστάσεις τοῦ ἔτους 1923</i>	1
<i>Πασχάλιον—Ἡμέραι ἀργίας—Ἐκλείψεις</i>	3
<i>Ἰανουάριος</i> : Ἑορτολόγιον	4
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	5
<i>Φεβρουάριος</i> : Ἑορτολόγιον	6
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	7
<i>Μάρτιος</i> : Ἑορτολόγιον	8
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	9
<i>Ἀπρίλιος</i> : Ἑορτολόγιον	10
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	11
<i>Μάϊος</i> : Ἑορτολόγιον	12
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	13
<i>Ἰούνιος</i> : Ἑορτολόγιον	14
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	15
<i>Ἰούλιος</i> : Ἑορτολόγιον	16
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	17
<i>Ἀύγουστος</i> : Ἑορτολόγιον	18
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	19
<i>Σεπτέμβριος</i> : Ἑορτολόγιον	20
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	21
<i>Ὀκτώβριος</i> : Ἑορτολόγιον	22
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	23
<i>Νοέμβριος</i> : Ἑορτολόγιον	24
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	25
<i>Δεκέμβριος</i> : Ἑορτολόγιον	26
Λαογραφία τοῦ μηνὸς—Ἱστορία τοῦ μηνὸς	27
<i>Αἱ σημαντικώταται χρονολογίαι τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας</i> <i>Εἰκονογεγραμμένον ἀττικὸν λαϊκὸν ἡμερολόγιον (μετὰ με-</i> <i>γάλου πίνακος) ὑπὸ I. N. Σβορώνου</i>	28 34

	Σελίς
Ὁ Θρίαμβος κατὰ τοὺς Βυζαντ. χρόνους ὑπὸ Φ. Κουκουλέ	49
Εἶναι τὸ σύμπαν ἄπειρον; ὑπὸ Δ. Αἰγινήτου	65
Α' Γλωσσολογικά—Β' Γλωσσοπλαστικά ὑπὸ Γ. Χατζιδάκι	86
Διονύσιος Κουσὲν ὑπὸ Α. Ἀνδρεάδου	91
Ἡ Ζωὴ ποίημα Ἀριστομένους Προβελεγγίου	96
Ἡ γυνὴ τῆς Μινωϊκῆς ἐποχῆς ὑπὸ Στεφ. Ξανθουδίδου	98
Μιά πρωτοχρονιά διήγημα Ἑμμανουήλ Σ. Λυκούδη	113
Στερενὸ ταξίδι ποίημα Ι. Ν. Γρυπάρη	128
Τὰ αἷτια τοῦ πρώτου Βαλκανικοῦ πολέμου ὑπὸ Δημητρίου Ι. Δ. Δρόσου	129
Νεοελληνικὴ μαντεία ὑπὸ Α. Α. Παπαδοπούλου	142
Ἐλένη ποίημα Σωτήρη Σκίπη	160
Ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἐξέλιξις τῆς Μεγάλης Ἰδέας ὑπὸ Ι. Κ. Βογιατζίδη	161
Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἄζωτον ὑπὸ Κ. Ζέγγελη	173
Αἱ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους θυσίαι τοῦ Κλήρου κατὰ τὴν ἐπαράστασιν τοῦ 1821 ὑπὸ Δ. Σ. Μπαλάνου	185
Τοὺς τριγυρίζει διήγημα Δημοσθένους Βουτυρά	195
Τὸ κατόρθωμα τοῦ Κανάρη εἰς τὴν Χίον ὑπὸ Π. Μ. Κοντογιάννη	206
Βυζαντινὰ τρίπτυχα: Ἐυφροσύνη ποίημα Ἰωάννου Πολέμη	217
Τὸ ὑποθαλάσσιον ἠφαιστειοὺν τῆς νήσου Θήρας ὑπὸ Ι. Π. Δοσανίδη	219
Τὰ Ἰωάννινα ὑπὸ Θεοδώρου Βελλιανίτου	231
Ἄφωνα . . . διήγημα Γεωργίου Δροσίνη	252
Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ τοῦ Φραγκίσκου Σκούφου	259
Ὁ τάφος τοῦ ἁγίου Δημητρίου ὑπὸ Γ. Α. Σωτηρίου	271
Μέγας Ἀλέξανδρος καὶ χυμεία ὑπὸ Μιχ. Κ. Στεφανίδου	290
Ὁ Συνταγματάρχης Τουρὲ ὑπὸ Μπάμπη Ἀννίνου	296
Πικροὶ γυρισμοὶ ποίημα Μ. Μαλακάση	305
Τὸ Δεξικόν μας ὑπὸ Π. Λορεντζάτου	306
Φίδια στὸ σακκὶ διήγημα Στεφάνου Δάφνη	318
Ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ Πόντου: Ἄσματα - Χοροὶ ὑπὸ Δημοσθ. Η. Οἰκονομίδου	331
Τὸ Αἰγαῖον καὶ ἡ γεωγραφικὴ διάσπασις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ Κ. Ἀμάντου	344
Ὁ καλὸς σπορευς ποίημα Αἰμιλίας Στεφ. Δάφνη	354
Εἰκόνες ἐκ τῆς ἀρχαίας ἰατρικῆς ὑπὸ Α. Κεραμοπούλου	355
Ἀπάνεμα βραδιὰ (Β' σειρά ἀνέκδοτη) ποιήματα Γ. Δελῆ	383
Λουδοβίκος Φωβέλ, ὁ καλλιτέχνης ἀρχαιοδίφης ὑπὸ Δ. Γρ. Καμπούρογλου	385
Ὁ γάμος τῶν κρίνων διήγημα Γ. Β. Τσοκοπούλου	401
Ἡ ἐμπορικὴ ἀντιπροσωπεία τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Κ. Γ. Δροσίνη	411

	Σελίς
<i>Τὰ παιδιὰ τοῦ δεκαπεντασυλλάβου ὑπὸ Στυλπ. Κυριακίδου</i>	417
<i>Πᾶρε με</i> ποίημα Γερασίμου Χ. Ἀννίνου	434
<i>Ἡ ἔνωσις τῶν ἐκκλησιῶν, Ὁρθόδοξοὶ καὶ Ἀγγλικοὶ</i> ὑπὸ Ἀμίλκα Ἀλεβιζάτου	435
<i>Ὁ παλιὸς Ἅγιο Νικόλας τῆς Σαλαμῖνος</i> ὑπὸ Π. Φουρῆη	443
<i>Ὁ Σέλλεῦ καὶ ἡ «Ἑλλάς» του</i> ὑπὸ Γ. Σωτηριάδου	449
<i>Τὸ παράπονον τοῦ Ἰλισσοῦ</i> ὑπὸ Αἴγλης Αἰγινήτου	459
<i>Δυὸ καβαλάρηδες</i> ποίημα Γεωργίου Δροσίνη	462
<i>Μένανδρος</i> ἀνέκδοτον ἔργον Δ. Παπαρηγοπούλου	463

ΕΙΚΟΝΕΣ

<i>Ὁ νέος βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Γεώργιος Β'</i>	1
<i>Ἡ νέα βασίλισσα τῶν Ἑλλήνων Ἐλισάβετ</i>	1
<i>Δημήτριος Πλαπούτας</i>	7
<i>Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης</i>	9
<i>Ἄνδρέας Μιαούλης</i>	21
<i>Θ. Κολοκοτρώνης</i>	23
<i>Ὀδυσσεὺς Ἀνδρουτσός</i>	25
<i>Μέγας πίναξ τοῦ Ἀττικοῦ Λαϊκοῦ Ἡμερολογίου</i>	48
<i>Ἡ μεσαία πύλη τῆς χρυσῆς πόρτας</i>	52
<i>Ὁ Ἰουστινιανὸς ἐν στολῇ θριαμβευτοῦ</i>	55
<i>Ὁ Ἡράκλειος θριαμβεῦν ἀπὸ τῶν Περσῶν</i>	57
<i>Παρέλασις αἰχμαλώτων καὶ λαφύρων</i>	59
<i>Θριαμβικὴ πορεία βασιλέως</i>	61
<i>Ἡ Μινωϊκὴ θεὰ</i>	98
<i>Σπονδὴ ἐκ τῆς Λάρνακος Ἁγ. Τριάδος</i>	102
<i>Ἱέρεια Μινωϊκῆς λατρείας</i>	103
<i>Ταυροδρομία Κνωσοῦ</i>	106
<i>Κυρία Τίρυνθος ἀρματοδρομοῦσαι</i>	107
<i>Κυρία ἐκ τοῦ Καδμείου</i>	110
<i>Ἡλεκτρικὸν τόξον τριῶν μέτρων</i>	172
<i>Γρηγόριος Ε'</i>	184
<i>Παπαφλέσας</i>	189
<i>Ὁ Π. Πατρῶν Γερμανὸς</i>	191
<i>Θεόκλητος Φαρμακίδης</i>	192
<i>Ὁ Κανάρης κατὰ τὸ 1822</i>	207
<i>Ἡ νῆσος Θήρα</i>	220
<i>Ὁ ἐσωτερικὸς λιμὴν τῆς Θήρας</i>	228
<i>Ἡ Νέα Καϋμένη</i>	225
<i>Θεμέλια προϊστορικοῦ οἰκήματος ἐν Θηρασίᾳ</i>	229
<i>Ἡ λίμνη καὶ τὸ φρούριον τῶν Ἰωαννίνων</i>	233
<i>Ἡ ἐν Ἰωαννίνοις οἰκία ὅπου διέμεινεν ὁ Βύρων</i>	243
<i>Τεῖχος τοῦ φρουρίου Ἰωαννίνων καὶ τάφος</i>	245
<i>Πλάξ ἀνάγλυφος ἐπὶ τοῦ λεγομένου τάφου τοῦ Ἁγ. Δημητρίου</i>	273

	Σελίς
Ἡ ἀνευρεθεῖσα βᾶσις τοῦ κιβωρίου τοῦ Ἁγ. Δημητρίου . . .	277
Εἰς τῶν διαδρόμων τῆς Κρύπτης τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγ. Δημητρίου	279
Μία τῶν ὑπογ. στοῶν τῆς Κρύπτης τοῦ ναοῦ Ἁγ. Δημητρίου	281
Γενικὴ κάτοπις τῆς Κρύπτης	282
Τὸ κιβώριον τῆς Κρύπτης	283
Ἡ μαρμαρινὴ στεφάνη τοῦ κιβωρίου	284
Οἱ ἔναντι τοῦ κιβωρίου πεσσοὶ	285
Κάτοπις καὶ τομὴ τοῦ ἀνευρεθέντος στεφανοειδοῦς κτίσματος	286
Βυζαντινὰ ἀγγεῖα δι' ὧν ἐλάμβανον τὸ μύρον ἐκ τοῦ τάφου	
τοῦ Ἁγ. Δημητρίου	288
Βυζαντινὸν πινάκιον ἔχον μονόγραμμα «ὁ ἁγ. Δημήτριος»	289
Μάχη περὶ τὸ πτώμα τοῦ Ἀχιλλέως	357
Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπιδένει τραῦμα τοῦ Πατρόκλου	360
Ὁ Μαχάων ἐπιδένει τὸν πόδα τοῦ Φιλοκτήτου	362
Ἀρύβαλλος ἐρυθρόμορφος	366
Παράστασις ἰατρείου	367
Ἐρυθρόμορφος κρατῆρ	371
Ἀνάγλυφον ἐκ τοῦ Ἀμφιαρείου	374
Ἀνάγλυφον εἰκονίζον ἐγκοίμησιν	376
Ἀναθηματικὰ ἀνάγλυφα ἐκ τοῦ Ἀσκληπείου Ἀθηνῶν	379
Ἀνάγλυφον ἀναθηματικὸν ἐκ τοῦ Ἀσκληπείου τῆς Μουνιχίας	381
Ὁ Φωβέλ εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις οἰκίαν του	393
Κάτοπις τοῦ παλαιοῦ ἁγ. Νικόλα τῆς Σαλαμίνας	444
Ἡ σταυροφόρος πλάξ τοῦ ἁγ. Νικόλα τῆς Σαλαμίνας	447
Ὁ ποιητὴς Σέλλεϋ	449
Τὸ μνημεῖον τοῦ Σέλλεϋ εἰς τὴν Ὁξφόρδην	453
Φωτογραφία Λ. Παπαρηγοπούλου	464
Ὁ Μενάνδρος	465
Πανομοιότυπον τοῦ χειρογράφου τοῦ «Μενάνδρου»	469

(Ἔργα Ζωγραφικῆς καὶ Γλυπτικῆς ἐκτὸς τοῦ κειμένου).

Ὁ Κανάρης εἰς τὴν Χίον Μ. Τόμπρου	παρὰ τὴν σελ. 81
Ὁ Ὀρκος τῶν Φιλικῶν Σ. Βικᾶτου	» » » 112
Κολυμβήτρια Κ. Δημητριάδου	» » » 145
Χωρικὴ Μακεδονίας Λ. Μπισκίνη	» » » 177
Φθινόπωρο στὸ Χελμὸ Ἐπ. Θωμοπούλου	» » » 209
Γιαγιά κ' ἐγγονή Σ. Βικᾶτου	» » » 241
Κεφαλὴ νεάνιδος Λ. Δούκα	» » » 273
Τὰ συνθετικὰ παράδοξα Λ. Μπισκίνη	» » » 305
Ἀπὸ τὸν «Σαμουήλ» τοῦ Βαλαωρίτου Π. Μα-	
θοπούλου	» » » 337
Ἀργυρινία στὸ Μοναστήρι Τ. Λουκίδου	» » » 368
Κεφαλὴ γέροντος Λ. Δούκα	» » » 401
Χειμῶνας στὸ Χελμὸ Ἐπ. Θωμοπούλου	» » » 433